

Tên: _____

Ngày: _____

NHÀ NGÔ Ngô Quyền (939-944)

Ngô Quyền sinh ngày 12 tháng 3 năm Đinh Tỵ (897) ở Đường Lâm (Ba Vì, Hà Tây) cha là Ngô Mân, một Hào Trưởng có tài đức.

Ngô Quyền thông minh, khôi ngô, mắt sáng như chớp, văn võ toàn tài, được Dương Diên Nghệ tin yêu, gả con gái là Dương Thị Ngọc và giao cho Ngô Quyền cai quản đất Ái Châu (Thanh Hóa).

Khi nghe tin Dương Diên Nghệ bị Kiều Công Tiễn giết hại, và vua Nam Hán là Lưu Cung cho con là Vạn Vương Hoảng Tháo đưa quân sang xâm lược nước ta, Ngô Quyền đã nhanh chóng tập hợp lực lượng, đem quân chống tên phản bội Kiều Công Tiễn và đón đánh quân Nam Hán.

Đầu mùa đông năm Mậu Tuất (938), Ngô Quyền đem quân vượt qua đèo Ba Dội, tiến như vũ bão vào Đại La, bắt giết tên nội phản Kiều Công Tiễn. Thù trong đã diệt xong, Ngô Quyền rảnh tay đối phó với giặc ngoài.

Để chống quân xâm lược Nam Hán, Ngô Quyền cho bố trí một trận địa cọc nhọn bịt sắt cắm xuống lòng sông Bạch Đằng. Khi nước triều xuống sẽ dốc toàn sức tiêu diệt giặc bằng trận quyết chiến nhanh gọn.

Tháng 12 năm Mậu Tuất (938) các chiến thuyền của giặc hùng hổ vượt biển tiến vào sông Bạch Đằng, quân ta dùng thuyền nhỏ nhử cho thuyền giặc vượt qua trận địa cọc, đợi cho nước thủy triều xuống, quân ta bắt đầu tấn công dữ dội, đánh vỡ mặt và hai bên sườn, làm cho thuyền giặc tháo chạy va vào cọc nhọn bịt sắt bị đắm gần hết, Hoảng Tháo bị đâm chết tại trận, quân ta giết và bắt sống hầu hết quân Nam Hán.

Sau chiến thắng vang dội trên sông Bạch Đằng, năm 939, Ngô Quyền lên ngôi vua lấy niên hiệu là Ngô Vương, đóng đô ở Cổ Loa (Hà Nội), đặt ra các quan văn, võ, đặt ra nghi lễ triều đình, thể hiện nền độc lập tự chủ của đất nước ta.

Ngô Quyền làm vua được 6 năm (939-944) thì mất, thọ 47 tuổi.

Ngũ Vung:

- Hào trưởng: người có quyền lực ở địa phương thời phong kiến.
 - Tài đức: có tài và đức hạnh.
 - Thông minh: khả năng hiểu biết mau và đúng.
 - Khôi ngô: thông minh, sáng sủa.
 - Văn võ toàn tài: giỏi cả văn chương và võ nghệ .
 - Cai quản: coi sóc, chỉ huy.
 - Xâm lược: xâm chiếm lãnh thổ, cướp đoạt chủ quyền
 - Tập hợp lực lượng: nhiều người từ nhiều nơi tập trung lại.
 - Phản bội: chống lại người hay nghĩa vụ mà mình phải tôn trọng.
 - Tiến như vũ bão: tiến quân nhanh mạnh như mưa bão.
 - Bố trí: xếp đặt, thiết lập.
 - Trận địa: khu vực đánh nhau.
 - Thủy triều: nước lên xuống hàng ngày do sức hút của mặt trăng và mặt trời.
 - Tiêu diệt: làm cho tiêu tan.
 - Dốc toàn sức: đem hết sức lực ra.
 - Quyết chiến: kiên quyết chiến đấu.
 - Hùng hỏ: tỏ ra nóng nảy dữ tợn và có ý đe dọa.
 - Tấn công: tiến đánh với khí thế lớn.
 - Dữ dội: nhiều, mạnh quá mức bình thường.
 - Nghi lễ triều đình: lễ hội phép tắc nơi vua quan hội họp.
 - Độc lập tự chủ: một nước có chủ quyền riêng.
-

Văn Phạm: Cách viết các tiếng theo vần “ac”:

Ngoài những tiếng vần **ac** thông dụng, như: chú bác, tiền bạc, đồ đạc, làng mạc, rác rến (hay rác rưởi), lạc đà, con hạc, thân xác, căn gác, thác Cam Ly, khắc nhỏ, lạc loài, độc ác, . . . ta còn có thể thấy vần ac thường đi với các vần:

ang: ánh trăng bàng bạc, vịt kêu càng cạc, có gì khang khác trong người, con ngỗng béo xù quàng quac kêu to, cô gà mái thất thanh kêu quang quác

ao: đàn gà hoảng sợ chạy táo tác (hay nháo nhác), chim chiền xao xác bay về tổ, tiếng lá bàng xào xác khi trời nổi gió, . . .

Ngoài các vần ang và vần ao, ta thấy những chữ vần ac còn có thể đi theo các vần:

êch: giải thích lêch lạc, vẽ nguyên ngoac lên trường, cửa nhà xiêu veo xêch xac.

ôc: chẳng ai rõ gốc gác của lão, trông cụ thật hóc hác, tính tình mộc mạc.

ơ: đánh thêm một ván hòng gờ gác, mái tranh xơ xác, lo nghĩ lắm phờ phạc cả người, con nai vàng ngơ ngác.

Ca Dao

Đánh giặc thì đánh giữa sông,
Chớ đánh trong cạn phải chông mà chìm.

Tên: _____

Ngày: _____

Bài Tập Ở Nhà

Câu Hỏi: Em hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Ngô Quyền sinh năm nào?

2. Ngô Quyền là con rể của ai?

3. Ai đã giết cha vợ của Ngô Quyền?

4. Vua Nam Hán cử ai đem quân sang đánh nước ta?

5. Để chống giặc ngoại xâm, Ngô Quyền bày trận địa cọc nhọn trên sông nào?

6. Quân ta chiến thắng Bạch Đằng năm nào?

7. Ngô Quyền lên ngôi vua lấy hiệu là gì?

8. Ngô Vương đóng đô ở đâu?

9. Ngô Quyền đặt ra những gì mới cho đất nước?

10. Ngô Quyền làm vua được bao lâu?

Tập Làm Văn: Em hãy đặt câu với những cụm từ cho sẵn sau đây:

1. ăn mặc nhếch nhác

2. lá khô kêu xào xạc

3. ngơ ngác nhìn quanh

4. chữ viết nguêch ngoạc

5. hàng cây xơ xác
